ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT POSLANECKÁ SNEMOVNA

PROGRAM

SKUPNA SEJA ODBOROV
na pobudo Evropskega parlamenta in parlamenta Češke republike

NAPREDEK
PRI OBMOČJU SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE

v ponedeljek, 19. januarja 2009, od 15.00 do 18.30, in
torek, 20. januarja 2009, od 9.30 do 13.00

Evropski parlament v Bruslju
soba Jòzsef Antall 4 Q 2

Uvod

Odkar je stopila v veljavo Amsterdamska pogodba, se nacionalni parlamenti in Evropski parlament sestajajo in razpravljajo o vprašanjih, povezanih z oblikovanjem območja svobode, varnosti in pravice. V preteklih treh letih je Odbor LIBE organiziral tudi formalne skupne seje odborov v sodelovanju s parlamentom vsakokratne predsedujoče države. Ti dogodki so se izkazali za zelo uspešne, saj dajejo poslancem Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov priložnost za razpravo o institucionalnem in političnem napredku pri območju svobode, varnosti in pravice, torej o vprašanjih, ki so za evropske državljane še posebno pomembna.

V luči tega bo skupna seja odborov priložnost za oceno izvajanja haaškega programa in za začetek razprave o pripravah naslednjega večletnega programa za območje svobode, varnosti

in pravice. Poseben poudarek bo zlasti na državljanstvu Unije, pri čemer bo kot izhodišče služilo Peto poročilo Komisije[1].

Dodatno bo obravnavan en poseben vidik evropskega državljanstva: pravica do prostega gibanja državljanov EU in njihovih družinskih članov. Eden izmed najpomembnejših dosežkov na tem področju je začetek veljavnosti Direktive 2004/38 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic[2]. Pravilno izvajanje te direktive je absolutna prednostna naloga za institucije in države članice EU. Analiza dela na področju izvajanja Evropske komisije in Evropskega parlamenta skupaj z nacionalnimi parlamenti bo tema razprave na tej skupni seji odborov.

Danes Evropska unija močno vpliva na vsakdanje življenje državljanov EU. Uveljavljeno načelo je, da lahko demokracija deluje dobro le, če sta splošna javnost in organizirana civilna družba ustrezno obveščeni o dejavnostih, ki jih izvaja njuna vlada. To omogoča kritično razpravo in opredeljuje temelje, ki jih morajo upoštevati javni organi. Preglednost in pravica državljanov do obveščenosti sta široko priznani kot najučinkovitejši način za preprečevanje korupcije in boj proti njej. Vendar pa obstajajo na ravni EU še številne možnosti za izboljšanje v smislu povečanja odprtosti institucij in spodbujanja osveščenosti državljanov o dejavnostih EU. Na skupni seji odborov bo zato posebna pozornost namenjena preglednosti postopkov odločanja v EU in v državah članicah.

Ob upoštevanju, da so državljanstvo Unije, pravica do prostega gibanja in dostopa do dokumentov trije pomembni stebri demokratične in v državljane usmerjene evropske družbe, bo zelo zanimivo seznaniti se s stališči evropskih in nacionalnih poslancev. Navsezadnje so poslanci glavni naslovniki zahtev državljanov in imajo pomembno vlogo pri oblikovanju zakonov in politik v EU.

V splošnem se bo vsaka sekcija skupne seje odborov osredotočila na:
– trenutno stanje zadevnih politik
– vprašanje, kako se bodo in/ali bi se morale razmere v naslednjih nekaj letih spremeniti
– izmenjavo najboljših nacionalnih praks za obveščanje pri razpravi na ravni EU
– vprašanje, kako izboljšati sodelovanje med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom pri posebnih vprašanjih, povezanih z območjem svobode, varnosti in pravice, ter okrepiti neposredni dialog med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti.

Predlogi in teme, izpostavljeni med sejo, bodo bistveni sestavni del letne razprave Evropskega parlamenta, ki jo predvideva člen 39 Pogodbe o EU. Ta razprava se bo zaključila s sprejetjem resolucije Evropskega parlamenta o območju svobode, varnosti in pravice marca 2009.

---

[1]Poročilo Komisije, Peto poročilo o državljanstvu Unije (1. maj 2004 – 30. junij 2007), KOM(2008)85 z dne 15.2.2008.

[2]*UL L 158, 30.4.2004, str. 77–123.*

PRAKTIČNE SMERNICE ZA RAZPRAVO

- *Trajanje posameznih uvodnih predstavitev bo omejeno na 10 minut.*
- *Čas za govor ali vprašanje med razpravo bo omejen na tri minute, da bo lahko govorilo čim več poslancev.*
- *Poslanci, ki želijo zaprositi za besedo, naj na posebnem listu predsedstvu sporočijo svoje ime in naziv parlamenta. Poslanci bodo nastopili po vrstnem redu, po katerem bomo vložene prošnje, ter menjaje po dva poslanca nacionalnega parlamenta in en poslanec Evropskega parlamenta itd.*
- *Govorniki lahko svoje govore dopolnijo pisno z besedilom (po možnosti v angleščini ali francoščini), ki ga predhodno pošljejo na sekretariat (e-pošta: ip-libe@europarl.europa.eu). Dokumenti bodo razdeljeni med sejo.*
- *Dokumenti s seje bodo postopoma objavljeni na: http://www.europarl.europa.eu/webnp/cms/lang/en/pid/11*

POMEMBNO OBVESTILO ZA VSE, KI SE ŽELIJO UDELEŽITI SKUPNE SEJE ODBOROV

Ta seminar je odprt za javnost. Vendar pa morajo udeleženci, ki nimajo priponke Evropskega parlamenta, iz varnostnih razlogov predhodno zaprositi za prepustnico. Vsi, ki želijo prepustnico, naj se **najkasneje do 12. januarja 2009** obrnejo na sekretariat seminarja (ip-libe@europarl.europa.eu). Posredovati je treba **polno ime, naslov in datum rojstva.** Brez teh podatkov varnostna služba ne bo izdala prepustnice.

Ponedeljek, 19. januarja 2009

15.00–15.15 OTVORITVENA SEJA

Pozdravni govor bodo imeli **Gérard DEPREZ**, predsednik Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, **Petr KRILL**, podpredsednik Odbora za zadeve EU češke parlamentarne zbornice, in **Luděk SEFZIG**, predsednik Odbora za zadeve EU češkega senata.

15.15–17.00 SEJA 1
ORIENTACIJSKA RAZPRAVA O PRIHODNJEM VEČLETNEM PROGRAMU NA OBMOČJU SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE

Predsednik: **Gérard DEPREZ**, predsednik Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Uvodni govor bo imel **Jacques BARROT**, podpredsednik Evropske komisije, komisar za pravosodje, svobodo in varnost.

15.30–15.50 Predstavitve

Tomáš GRULICH, član odbora za zadeve EU češkega senata
***Johan PEHRSON**, član Odbora za pravosodje* švedskega parlamenta

15.50–17.00 Razprava

Ocenjevanje izvajanja haaškega programa je Evropska komisija izvedla julija 2008[1]. Proces določanja prednostnih nalog prihodnjega večletnega programa za območje svobode, varnosti in pravice za obdobje 2010–2014 se je že začel in bo upošteval težave, ugotovljene pri izvajanju programov iz Tampereja in Haaga, skupaj z vložkom iz letne razprave Evropskega parlamenta o območju svobode, varnosti in pravice.

Evropski parlament in nacionalni parlamenti bodo imeli priložnost okrepiti dialog o prednostnih nalogah za obdobje 2010–2014 in opredeliti strateške prednostne naloge za priseljevanje, azil in vključevanje. Rezultat te seje se bo odrazil v resoluciji EP o prihodnosti območja svobode, varnosti in pravice ter bo vključen v sporočilo Komisije o prihodnjem

[1] Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Poročilo o izvajanju haaškega programa za leto 2007 (KOM(2008)373).

večletnem programu.

17.00–18.30 SEJA 2
EVROPSKO DRŽAVLJANSTVO TER **PRAVICA DO PROSTEGA GIBANJA EVROPSKIH DRŽAVLJANOV** IN NJIHOVIH DRUŽINSKIH ČLANOV

Predsednik: **Petr KRILL**, podpredsednik Odbora za zadeve EU češke parlamentarne zbornice

17.00–17.20 Predstavitve

Adina Ioana VÂLEAN[1], članica Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve Evropskega parlamenta
Urszula GACEK[2], članica Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

17.20–18.30 Razprava

Evropsko državljanstvo samodejno pripada vsaki osebi, ki ima državljanstvo države članice. Državljanstvo EU pomeni uživanje vseh pravic iz Pogodbe, vključno s pravico do prostega gibanja in prebivanja na območju EU. Dejstvo je, da vedno več evropskih državljanov študira, dela in živi v državi članici, katere niso državljani. Evropski državljani se morajo zavedati učinka njihovega evropskega državljanstva, njegovih prednosti ter pravic in obveznosti.

Na tej seji bo obravnavano pravno jedro pravic državljanov in sicer pravica do prostega gibanja in prebivanja v EU (člen 18 Pogodbe o ES in člen 45 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah), pravica voliti in biti voljen na evropskih in občinskih volitvah v državi članici prebivanja (člen 19 Pogodbe o ES), pravica do zaščite diplomatskih in konzularnih organov na ozemlju tretjih držav (člen 20 Pogodbe o ES), pravica do naslovitve peticije na Evropski parlament (EP) in pravica do pritožbe pri varuhu človekovih pravic (člen 21 Pogodbe o ES). Direktiva 38/2004 v enem instrumentu združuje kompleksno zakonodajo (dve uredbi in devet direktiv) in bogato sodno prakso Evropskega sodišča o pravici do vstopa in prebivanja za državljane Unije. Direktiva zmanjšuje število formalnosti za državljane Unije in njihove družine, vključno z „registriranimi partnerji“ (npr. z opustitvijo sistema dovoljenj za prebivanje za državljane Unije) in zagotavlja boljšo zaščito proti omejitvam pravice do prostega gibanja.

***

19.00 Večerja

---

[1] Poročevalka, ki je pripravila samoiniciativno poročilo „Uporaba Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov EU in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic“ (INI 2008/2184)

[2] Poročevalka, ki je pripravila samoiniciativno poročilo „*Težave v zvezi z evropskim državljanstvom in njihove možne rešitve*“ (INI 2008/2234)

Poslanska restavracija, pritličje stavbe ASP

Torek, 20. januarja 2009

9.30–11.10 SEJA 3
KRITIČNI VIDIKI PREDLOGA ZA REVIZIJO UREDBE 1049/2001 O DOSTOPU JAVNOSTI DO DOKUMENTOV EU

Predsednik: **Luděk SEFZIG**, predsednik Odbora za zadeve EU češkega senata

9.30–10.00 Predstavitve

Alexandr VONDRA, podpredsednik vlade Češke republike, kot predstavnik predsedstva Sveta Evropske unije
Michael CASHMAN[1], podpredsednik Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve
Margot WALLSTRÖM, podpredsednica Evropske komisije, komisarka za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo

10.00–11.10 Razprava

V skladu s členom 1(2) Pogodbe o Evropski uniji morajo institucije in organi Skupnosti sprejemati odločitve čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani. Člen 255 Pogodbe o ES opredeljuje načelo, da imajo državljani EU in osebe s prebivališčem v eni izmed držav članic EU pravico dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Pravica dostopa do dokumentov je priznana kot temeljna pravica v členu 42 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Načelo in izjeme od temeljne pravice dostopa do dokumentov EU so podrobneje razloženi v uredbi o preglednosti 1049/2001[2]. Ko je bila ta uredba sprejeta, je prevladujoče politično ozračje podpiralo povečevanje preglednosti, uredba pa je bila v splošnem učinkovita. Vendar pa je med njenim izvajanjem postalo jasno, da obstajajo možnosti za izboljšave v smislu zahtev, ki jih je izrazil Evropski parlament leta 2006[3], in v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča. Aprila 2008 je Evropska komisija predložila predlog za revizijo te uredbe, ki so ga nekateri nacionalni parlamenti ocenili kot korak stran od preglednosti. Seja bo omogočala izmenjavo mnenj o tem spornem predlogu.

---

[1] Poročevalec, ki je pripravil predlog za revizijo Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije

[2] Uredba (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, ki je začela veljati 3. decembra 2001, UL L 145 z dne 31.5.2001, str. 43.

[3] Cashmanovo poročilo s priporočili Komisiji o dostopu do besedil institucij (2004/2125(INI)), A6-0052/2006.

11.10–12.40 SEJA 4
PREGLEDNOST V POSTOPKU ODLOČANJA EU

Predsednik: **Gérard DEPREZ,** predsednik Odbora Evropskega parlamenta za svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

11.10–11.30 Predstavitve
Najboljše prakse držav članic na področju preglednosti

Beatrice ASK, ministrica za pravosodje, Kraljevina Švedska
Kimmo SASI, predsednik odbora za ustavno pravo finskega parlamenta

Vprašanje dostopa do dokumentov javnih organov morajo obravnavati vse vlade in parlamenti držav članic EU. Koristno si je pogledati položaj v državah članicah, ki se najbolj zavzemajo za preglednost. Njihova praksa je lahko zgled ne le za revizijo Uredbe 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov EU, ampak tudi za druge nacionalne prakse. Povečevanje preglednosti v postopku odločanja na ravni EU lahko prispeva k preseganju vprašanj o njegovi legitimnosti in s tem k boljši podobi EU.

11.30–12.30 Razprava

Sklepno besedo bo imel **P. Nikiforos DIAMANDOUROS**, **evropski varuh človekovih pravic**
„Kakšen zgled lahko institucijam EU dajejo najboljše prakse držav članic na področju preglednosti in dobrega upravljanja?“

12.40–13.00 ZAKLJUČNA SEJA
ZAKLJUČKI IN PERSPEKTIVE MEDPARLAMENTARNEGA DELOVNEGA PODROČJA

Sklepe bodo predstavili **Luděk SEFZIG**, predsednik Odbora za zadeve EU češkega senata, **Petr KRILL**, podpredsednik Odbora za zadeve EU češke parlamentarne zbornice, in **Gérard DEPREZ**, predsednik Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve Evropskega parlamenta.

***
TISKOVNA KONFERENCA